

‘මා නිවන්ත අභික්කම’ - නො නැවත ඉදිරියට යවු

55 වන කාණ්ඩය	බු.ව. 2556 නවම් මස පුරපසළොස්වක ආ ක්‍ර.ව. 2013 පෙබරවාරි මස 25 වන ආ	10 වන කලබ
--------------	--	-----------

අභිංසා මිහිර

පාන්දරට හැන්දෑවට
මල් පිපෙන්නෙ හැඩට වැඩට
අභිංසක කමේ අගය
ලොවට කියන්නයි

අරල දොළ ගංගා ගලන්නෙ
හඳහාමි එළිය දෙන්නෙ
අභිංසක සුමුදු මිහිර
ලොවට බෙදන්නයි

සමනළ තවු නන් පැහැයෙන්
මල් පෙති විසිතුරු පාටින්
දිලෙන්නේ හරි පියකරු ලෙස
සුමුදු බව නිසයි

ආදරයේ සිහිල සතුට
අභිංසක සිනා ගඟුල
ලොවට ලැබෙන්නේ නිරතුරු
පුංචි ඔබ නිසයි

- අනඳ

පින් පව් නොදැනීම

අතිපූජ්‍ය අම්පිටියේ ශ්‍රී රාහුල
නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින්

මනෝවිද්‍යාඥයන්ගෙන් මනෝවිද්‍යාඥයකු වූ, ලොව පහළ වූ අසහාය මහාප්‍රාඥයන් වහන්සේ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ පින් පව් යනු කුමක්දැයි ඉතා පැහැදිලි ලෙස ලොවට උගන්වා වදාළ සේක. ඒ පිළිබඳව විවරණය පණ්ඩිත ගෝවර ය. ආධ්‍යාත්මික දියුණුවට තුඩු දෙන්නෙකි. බුදුසමය වනාහි සත්ත්වයා මනුෂ්‍යත්වයට දේවත්වයට විශුද්ධත්වයටත් පමුණුවන ධර්මයකි.

දුග්ගතිං. පාපෙතීති පාපං යනුවෙන් දුගති යට පමුණුවානුයි පාප නම් වේ යයි ශාබ්දිකයෝ පවසති. පව් වනාහි ලෝභ මෝහ දෙදෙනා හා ද දේවෂ මෝහ දෙදෙනා හා ද හුදෙක් මෝහය හා ද සම්ප්‍රයුක්ත වූ (එකට යෙදුණා වූ) චේතනාවෝ ය. සිත කෙලෙසන, කිලුටු කරන චේතනා පව් නම් වේ.

මලා වෙ පාපකා ධම්මා - අස්මිං. ලොකෙ පරමිහි ව යනුයෙන් මෙලොවත් පරලොවත් සිතෙහි හටගන්නා මලකඩ හෙවත් කිලුටු නම් මේ පාප ධර්මයෝ ය. බුදු වූ දා සිට පිරිනිවන් පෑම දක්වා පන්සාළිස් වසක් මුළුල්ලේ

දේශනා කොට වදාළ සෑම දෙයක් ම එසේ ම සිදු වන බැවින් බුදුරජාණන් වහන්සේට තථාගතයන් වහන්සේ යයි කියනු ලැබේ. බුද්ධ වචනය කිසිවකුට වත් බොරු කළ නොහැකි ය.

ඉධ තප්පති පෙච්ච තප්පති
පාපකාරී උභයත්ථ තප්පති
පාපං මෙ කතන්ති තප්පති
භියොහා තප්පති දුග්ගතිං ගතො

පච්චි කරන්නා මෙලොචත් තැවෙයි, පරලොචත් තැවෙයි. දෙලොචමත් තැවෙයි. 'මවිසින් පච්චි කරන ලදැයි සිතා මෙලොච දී තැවෙයි. මරණින් මතු දුගතියකට (අපායට) ගොස් දුක් විඳින විට බෙහෙවින් ම තැවෙයි යනු බුදු බණ යි.

පාපං වෙ පුරිසො කයිරා
න තං කයිරා පුනප්පුනං
න තමිහි ඡන්දං කයිරාථ
දුක්ඛො පාපස්ස උච්චයො

යමකු බැරවීමකින් හෝ අසන්පුරුෂ ආශ්‍රයකින් හෝ පවක් කළත් එය නැවැත නැවැත නොකළ යුතු ය. පවෙහි ඇලීමක් නොකළ යුතු ය. කුමක් හෙයින් ද? පච්චි රැස් කිරීම දෙලොච දුකට හේතුවන බැවිනි.

හැම සත්ත්වයෝ ම පින් පව් දෙකින් මිශ්‍රයහ. පච්චි කළ අය නිරයට යෙති. (නිරයං පාපකම්මන්තා) පින් කළ අය සුගතියට යෙති. (පුඤ්ඤකම්මා ච සුග්ගතිං) පන්සිල් රැකීම වනාහි පච්චි පහකින් වැළකීමෙකි. පෙර පච්චි කළ අය

අන්ධව හෝ ගොළු ව හෝ බිහිරි ව හෝ උමතු ව හෝ උපදිකි. ඔවුහු ආයුෂ අඩු ඇත්තෝ වෙති. බොහෝ ලෙඩ ඇත්තෝ වෙති. විරූප වෙති. පිරිවර නැත්තෝ වෙති. නුවණ නැත්තෝ වෙති. දුර්භගයෝ හෙවත් කාලකණ්ණිහු වෙති.

මිනිස් සිත වනාහි සසර පුරුද්දට අනුව පවට ම නැඹුරුව ගමන් කරන්නකි. එබැවින් මිනිසා තුළ පව සිතිවිලි ම පහළ වේ. එසේ පවිටු (කිලුටු) සිතකින් යමක් කිවත් කළත් සිතුවත් ඔහුට ලැබෙන්නේ දුකක් ම ය. පොකුණක් ළඟට ගොස් ගල් කැටයක් වතුරට දැමූ කල එය වතුර යට ගොස් පතුළට ම බසී. එසේ ම පව ද මිනිසා දුකට ම පහළට ම ඇද හෙළන බව වදාළහ. යමෙක් දුකට බිය නම්, දුකට අප්‍රිය නම්, තමන්ට තමන් හිතවත් නම්, තමන්ට තමන් මිත්‍ර නම්, හේ කවරදාවත් එළිපිටවත් රහසින්වත් පවක් නොකරන්නේ ය. කයින් කැරෙන පවිකම්, ප්‍රාණසාතය අදත්තාදානය(සොරකම) කාමමිථ්‍යාවාරය වශයෙන් තුනෙකි. (සුරාපානය ද කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමට ඇතුළති) වචනයෙන් කැරෙන පවිකම්, බොරුකීම, කේළාම් කීම, පරුෂ වචන කීම හා ප්‍රලාප දෙඩීම හෙවත් දෙලොවට ම වැඩක් නැති වචන කීම වශයෙන් සතරෙකි. සිතින් කැරෙන පවිකම්, අහිධ්‍යා විෂම ලෝභය, ව්‍යාපාදය හෙවත් තරඟ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය වශයෙන් තුනෙකි. මෙසේ අකුශල ධර්මයෝ දස දෙනෙකි. පව යනු දුකට නමක් වන්නාක් මෙන් ම පින් යනු සුවයට (සැපයට) නමකි.

පින් වනාහි රාග ද්වේෂ මෝහාදීනට ප්‍රතිපක්ෂ වූ ප්‍රඥාදි ගුණයෙන් යුක්ත වූ සුව ගෙන දෙන චේතනා ය.

‘ප්‍රනාතීති පුඤ්ඤං’ යනුයෙන් සිත පිරිසුදු කෙරෙනුයි පින් නම් වේ. පව් සිතිවිලි බැහැර කරන්නට නම් පින් සිතිවිලි වැඩිය යුතු ය.

‘දීඝරත්තමිදං හික්ඛවේ චිත්තං සංකිලිට්ඨං’ මහණෙනි, මේ සිත වනාහි සසර බොහෝ දිග කලක පටන් ලෝභ ද්වේෂ මෝහාදි ක්ලේශයන්ගෙන් ඉතා කිලුටු වී තිබේ. ඒ කිලුටු සිත පිරිසිදු කිරීමට දාන සීල භාවනා යන පින්කම් කළ යුතු ම ය. මේවා නොකරන කල සිත තව තවත් කිලුටු වේ. කොපමණ උගත්කම් තුබුණත් අධික ලෙස කිලුටු සිතැත්තාගේ ක්‍රියා කථා හා අදහස් තමනටත් ලොවටත් අහිතකර ය. හේ හොඳ නොහොඳ නොදනී. තමන්ගේත් අනුන්ගේත් දියුණුව කුමක් දැයි නොදනී.

පින් කරත් කරත් ම සිත පිරිසිදු වේ. සිත පිරිසිදු වූ තරමට ආත්මාර්ථයත් සලසා ගන්නේ ය. පරාර්ථයත් සලසා දෙන්නේ ය. පිනෙන් ඒකාන්තයෙන් ම ලැබෙන්නේ සැප විපාක ය. පින් සිතීන් යමක් කිවත් කළත් සිතුවත් ඒ හේතුවෙන් තමන් අත් නො හැර එන සෙවණැල්ල මෙන් තමන් පසු පස සැප විපාක එන්නේ ය.

පුඤ්ඤං වෙ පුරිසො කයිරා
කයිරාපේතං පුනඵපුනං
තමහි ඡන්දං කයිරාථ
සුබො පුඤ්ඤස්ස උච්චයො

යම් මනුෂ්‍යයෙක් පිනක් කෙළේ නම් එය නැවැත නැවැත කළ යුතු ය. කුමක් හෙයින් යත්, පින් රැස් කිරීම දෙව් මිනිස් හා නිවන් සුව ලැබීමට හේතුවන බැවිනි.

'මා හිකඩවේ පුඤ්ඤානං භායින්ථ' යනුයෙන් 'මහණෙනි, පින් කිරීමට බිය නො වඩු'යි දේශනා කොට වදාළේ පින් කිරීම නිසා ඒකාන්තයෙන් ම සියලු ම සැප සම්පත් ලැබෙන හෙයිනි. පෙර කරන ලද පින් ඇති බව (පුබ්බේ ව කතපුඤ්ඤතා) දෙලොව දියුණුවට හේතුවන මංගල කරුණක් යයි මහා මංගල සූත්‍රයෙහි සඳහන් වේ.

දාන සීල භාවනා වශයෙන් සියලු පින්කම් කොටස් තුනකට බෙදිය හැකි ය. දානයේ මුඛ්‍යඵලය වනාහි ධනසම්පත් ලැබීම යි. සීලයේ මුඛ්‍යඵලය වනාහි සුගති සම්පත් ලැබීම යි. භාවනාවේ මුඛ්‍යඵලය වනාහි ප්‍රඥාසම්පත් ලැබීම යි. දානය වනාහි අසරණයනට අනුකම්පාවෙනුත් පිදිය යුතු සිල්වත් ගුණවත් උතුමනට සූජා අදහසින් ආහාරපාන ආදිය පරිත්‍යාග කිරීම යි, හෙවත් දීම යි. ඒ දීමෙන් ලබන්නාගේ ශෝකාග්නියත් දායකයා ගේ ලෝභාග්නියත් නිවී යන්නේ ය.

පන්සිල් රැකීමෙන් තමන් වෙත කුසල් හෙවත් පින් නමැති ගංගා පහක් ගලා ගෙන එයි. පන්සිල් රකින්නා මුළු ලොව හැම සත්ත්ව වර්ගයාට ම අහස දෙන්නෙක් වේ. මෙමත්‍රිය දෙන්නෙක් වේ. සැනසිල්ල දෙන්නෙක් වේ. පෙරලා සසර දී තෙමේ අපමණ අහස ලබන්නෙක් වේ. මෙමත්‍රිය ලබන්නෙක් වේ. සැනසිලි ලබන්නෙක් වේ.

පෙර පින් කළ අය දීර්ඝායුෂ සම්පත් ලබති. ධන සම්පත් ලබති. පිරිවර සම්පත් ලබති. කුල සම්පත් ලබති. ප්‍රඥා සම්පත් ලබති. මේ හැම සෞභාග්‍යයක් ම උදාවන්නේ පින් නැතිවීමට ය. එබැවින් පින් කරන්නා,

ඉඳ නන්දනි පෙව්ව නන්දනි
 කතපුඤ්ඤො උභයත්ථ නන්දනි
 පුඤ්ඤං මෙ කතන්ති නන්දනි
 භියොගා නන්දනි සුග්ගතිං ගතො'යි

වදාළ පරිදි මෙලොවත් සතුටු වෙයි. පරලොවත් සතුටු වෙයි. 'ම-විසින් පින් කරන ලද්'යි මෙලොව සතුටු වෙයි. සුගතියට ගියේ හෙවත් හොඳ තැනක ඉපදුණේ බොහෝ මත් ම සතුටු වෙයි.

පින් කළ තරමට සිත පිරිසිදු වේ. සිත් පිරිසිදු තරමට ප්‍රඥාව වැඩේ. ප්‍රඥාව වැඩුණු තරමට ජීවිතයේ යථා තත්ත්වය සාංසාරික ස්වභාවය අවබෝධ වී අනිත්‍ය දුඃඛ අනාත්ම වශයෙන් පංචස්කන්ධය විදසුන් නුවණින් බලා නිවනට පැමිණේ.

(2517- 1973 'නිවන් මඟ' වෙසක් කලාපයෙනි)

හභි පාපං කතං කම්මං - සජ්ජ ඛිරං'ව මුච්චති
 ඩගන්තං බලමන්චේති - භස්මච්ඡන්තො'ව පාවකො

දෙවු කෙණෙහිම කිරි මිදෙන්හා (වැගිරෙන්නා) සේ, පව කළ කෙණෙහි ම විපාක හො දෙයි. එය අළු යට සිටි ගිනි පුපුර සෙයින් සැඟැවී (මුහුකුරන්නේ එය කළ) අනුවණයා දවමින් යේ.

-ධම්මපදය

නිහනමානී ද? අනනිමානී ද?

කොළඹ 07 භාරද බොද්ධ ධර්මායතනයේ අධ්‍යක්ෂක
ශාස්ත්‍රපති පණ්ඩිත පූජ්‍ය තලල්ලේ වන්දකිත්ති හිමිපාණන් විසිනි

මාන යන වචනයෙහි සාමාන්‍ය අදහස වන්නේ මැනීම යන්නයි. මානය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අකුසල චෛතසිකය සිතෙහි ක්‍රියාත්මක වන දෙයක් බැවින් මානය යනු සිතින් කරනු ලබන මැනීමක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකි ය.

සත්ත්වයාගේ සිත තුළ මානය ඇති වන්නේ ඇයි ද යන ප්‍රශ්නය කෙනෙකුගෙන් ඇසුවහොත් එයට දිය හැකි හොඳම සහ සෘජුම පිළිතුර වන්නේ ඤාණය නැති නිසාය යන්නයි. සැබැවින් ම මානය ඇති වන්නේ ඤාණය නැති නිසා ය. ඒ නිසා මානය හා ඤාණය පිළිබඳ කිසියම් විග්‍රහයක් මෙම ලිපියෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

පුද්ගල සන්තානයෙහි හටගන්නා වූ බරපතළ අකුසල සිතිවිල්ලක් වන මානය මමත්වය පදනම් කර ගෙන හට ගන්නකි. සරළව සඳහන් කරන්නේ නම් මම කියා පුද්ගලයෙක් සිටිනවා ය යන හැඟීම මුල් කර ගෙන, ඒ මම පදනම් කොට ගෙන සිතන ආකාරය මානයයි. බුදුදහමට අනුව මම යන සංකල්පය පදනම් කර ගෙන

පුද්ගලයා සිතන ආකාර තුනකි. ඒ අනුව මානය ප්‍රධාන කොටස් තුනකට වර්ග කර දැක්විය හැකියි.

01. සෙයාමාන - තමා අනෙක් අයට වඩා උසස් යැයි සිතීම

02. සදිසමාන - තමා අන් අය හා සමාන යැයි සිතීම

03. හීනමාන - තමා අන් අයට වඩා පහත් යැයි සිතීම වශයෙනි.

මේ දක්වන ලද කොටස් තුන පිළිබඳ විමසීමේ දී පෙනී යන්නේ මේ සිතීම් තුන ම තමා, නොඑසේ නම් මම පදනම් කර ගෙන ඇති වන බවයි. මම නැමැති මිණුම් ඒකකය, මිණුම් දණ්ඩ පදනම් පදනම් කරගෙන සිතන්නට යන්නේ, මනින්නට යන්නේ මම කියා සත්ත්වයෙකු පුද්ගලයෙකු සිටිනවාය යන හැඟීම නිසා ය.

සාමාන්‍යයෙන් පුහුදුන් සත්ත්වයා මම යනුවෙන් සිතාගෙන සිටින්නේ කුමක් ද? පුහුදුන් සත්ත්වයා මම යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ රූප, වේදනා, සඤ්ඤා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ යන මේ පඤ්චස්කන්ධය යි. ධර්මය පිළිබඳ නිසි අවබෝධයක් නැති පුද්ගලයා මේ කියන ගොඩවල් පහ පිළිබඳ ව කල්පනා කරන, නොඑසේ නම් අල්වා ගන්නා ආකාර තුනක් ඇත. පුහුදුන් පුද්ගලයා මේ ගොඩවල් පහ තමාගේ හෙවත් මගේ බවත්, (ඒතං මම) මේ ගොඩවල් පහ තුළ තමා සිටින බව හෙවත් මම කියා කෙනෙකු සිටින බවත් (එසෝභමස්මි) මේ ගොඩවල් පහ තමන්ට අවශ්‍ය ලෙසින් පාලනය කළ හැකි බවත් (ඒසෝ මේ අත්තා) සිතනවා. එසේ සිතන්නේ මේ ගොඩවල් පහ

පිළිබඳව නිසි දැනුමක් හෙවත් ඥාණයක් නැති නිසායි. මානය ඇති වන්නේ ඥාණය නැති නිසාය යනුවෙන් පැවැසුයේ එබැවිනි.

පඤ්චස්කන්ධය ඇසුරු කර ගෙන මම කියා කෙනෙකු සිටිනවාය කියා සිතීමත්, ඒ මම පදනම් කරගෙන පඤ්චස්කන්ධය මගේ යැයි අල්වා ගැනීමත්, ඒ පඤ්චස්කන්ධය මට අවශ්‍ය ලෙසින් පාලනය කළ හැකි දෙයක් යැයි සිතීමත් හෙවත් දෘෂ්ටිගතවීමත් පඤ්චස්කන්ධය ගැන නිසි ලෙසින් නොදන්නා නිසා සිදු කරන්නකි. එසේ නොදන්නේ මානය නැතිනම් මමායනය තුළින් ස්කන්ධ පඤ්චකය පිළිබඳ ව ඇති කරගත යුතු දැනුම වසා දමා තිබෙන බැවිනි.

සත්ත්වයෙකු සිටිනවා යැයි සිතන රූප, වේදනා, සඤ්ඤා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ යන පඤ්චස්කන්ධය තුළ ක්‍රියාත්මක වන යථාර්ථ ස්වරූපය තේරුම් ගන්නා කෙනෙක් ඒ තුළ ක්‍රියාත්මක වන සත්ත්වයෙකු හෝ පුද්ගලයෙකු නොසිටින බව වටහා ගනී. සාමාන්‍යයෙන් සම්මුති ලෝකයෙහි සත්ත්වයා වශයෙන් පිළිගැනෙන කෙනා මගේ යැයි කියන දේ තමාට අවශ්‍ය ලෙසින් පාලනය කළ හැකි යැයි විශ්වාස කරයි. නමුත් සම්මුතිය එය වුවත් පරමාර්ථය හෙවත් යථාර්ථය එය නොවේ. පඤ්චස්කන්ධයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව නුවණින් දකින්නා එහි ඇති යථාස්වභාවය හෙවත් පරමාර්ථය අවබෝධ කර ගනී. මේ පඤ්චස්කන්ධය තමන්ට අවශ්‍ය ලෙසින් පාලනය කළ හැකි දෙයක් නොවන බව තේරුම් ගනී. එබැවින් එය තමන්ගේ වශයෙන් කල්පනා නොකරයි. එසේ ම ඒ

පඤ්චස්කන්ධය තුළ තමන් සිටිනවා යැයි ද නොසිතයි. ඔහුට ඒ පඤ්චස්කන්ධය පිළිබඳ නිසි ලෙසින් වැටහුණු බැවිනි. ඤාණය ඇති වුණු බැවිනි. පඤ්චස්කන්ධය පිළිබඳ ඤාණය ඇති වන විට එය පදනම් කර ගෙන ඇති වන මානය ද පෙරපසු නොවී දුරු ව යයි.

මානය සහමුලින් ම දුරු කරන ලද්දේ රහතන් වහන්සේ ය. එබැවින් අපගේ භාෂාවේ පද යෙදීමට අනුව රහතන් වහන්සේ හැඳින්විය හැකි ගුණවාචී පදයක් ලෙසින් දැක්විය හැක්කේ නිහතමානී යන පදයයි. නමුත් නිහතමානී යන පදයේ අදහස නිසි ලෙසින් වටහා ගත්තේ නැති නිසාදෝ එය පුහුදුන්, කෙලෙස් සහිත අයට පවා යොදන ආකාරයක් දක්නට ලැබේ. යම් කෙනෙක් යටහත් පහත් ගති ස්වභාවයෙන් සිටිනවා නම් අනේ එයා හරිම නිහතමානී යැයි කියනවා කොතෙකුත් අසන්නට ලැබේ. නි - හත - මානී යනු සම්පූර්ණයෙන් ම මානය නසන ලද යන අදහස දෙන පදයයි.

කෙලෙස් නසන ලෝකෝත්තර ආර්ය මාර්ගයේ අර්හත් ඵලය අධිගමනය කරන තුරාවට මානය ද මඳ වශයෙන් හෝ චිත්ත සන්තානයේ ක්‍රියාත්මක වේ. සෝතාපත්ති ඵලයට පත් වෙන ආර්ය පුද්ගලයාට සක්කායදිට්ඨිය නැති කිරීම තුළින් පඤ්චස්කන්ධයට තමන් අයිතියක් කිව නොහැකි යැයි වටහා ගත්තේ ද, ඒ පිළිබඳව දැනුවත් වුව ද, ඒ පිළිබඳ නිවැරදි දැක්මක් ඇති කර ගත්තේ ද, මම යන හැඟීම නැති වන්නේ නැත. සක්කායදිට්ඨිය ප්‍රභාණය කිරීම තුළින් මගේ කියන හැඟීම ඉවත් කර ගත්තේ නමුත් පඤ්චස්කන්ධය තුළ මම සිටිනවාය, එය තමන්ට

අවශ්‍ය ලෙසින් පාලනය කළ හැකිය යන විශ්වාසය සිත තුළ සියුම් ව ක්‍රියාත්මක වේ. එය අස්මිමානය යනුවෙන් හැඳින්විය හැකි ය. අස්මිමානය පවා සහමුලින් ම නැතිකළ කෙනෙකුට පමණි නිහතමානී යැයි පැවැසිය හැක්කේ. අස්මිමානය සහමුලින් ම ඉවත් වනුයේ අර්භත් ඵලයට පත්වුවාට පසුව ය. ඒ අනුව නිහතමානී යන වචනය යෙදිය හැක්කේ රහතන් වහන්සේලාට පමණි.

රහත් නොවුණු, එහෙත් යටහත් පහත් ගති ස්වභාවයෙන් යුතු අයට යෙදිය හැකි ගුණවාචී පදය කුමක් ද? ඒ අනතිමානී යන පදයයි. කරණය මෙන්ත සූත්‍රයේ මෛත්‍රිය තමන් තුළ වඩන කෙනෙකුන් විසින් පුරුදු කළ යුතු ගුණයක් ලෙසින් අනතිමානී යන ගුණය ද දක්වා ඇත. න + අනිමානී යන පද දෙක එකතුව අනතිමානී යන තනි පදය සැකැසී ඇත. අධික මාන නැති යන අදහස ඒ පදයේ ගැබ්ව ඇත. පුහුදුන් සෑම පුද්ගලයකුගේ ම සිතෙහි යම් ප්‍රමාණයට මානය ක්‍රියාත්මක වේ. නමුත් ඇතැම් පුහුදුන් පුද්ගලයන්ගේ වුව මානය ක්‍රියාත්මක වන්නේ ඉතා අඩු වශයෙනි. එසේ මානය අඩු වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන තැනැත්තා අනතිමානී යන ගුණයෙන් හැඳින් වේ. එසේ නම් කෙලෙස් සහිත පුහුදුන් මිනිසුන් අතර සිටින්නේ නිහතමානී අය නොව අනතිමානී අය බව අප වටහා ගත යුතු වේ.

මෙකල ලංකාවේ වාසය කරන ඇතැම් දෙනා අධික මානයෙන් යුතුව කටයුතු කරන බව දක්නට ලැබේ. තමන්ගේ විවිධ බලවත්කම්, කුලවත්කම්, උගත්කම්, රූමත්කම් පදනම් කොට ගෙන තමන් ව හුවා දක්වා

ගනිමින් අනුන් ව හෙළා දක්නා ආකාරයක් දක්නට ලැබේ. එය ධර්මයෙහි අත්තුක්කංසනය හා පරවම්භනය යනුවෙන් දක්වා ඇත. අත්ත - උක්කංසනය යනු තමා ඉහළ තබා සලකා කටයුතු කිරීමයි. පර- වම්භනය යනු අනුන්ව හෙළා දැක කටයුතු කිරීමයි. ඇතමෙක් තමන් ව හුවා දක්වා ගත්තේ ද නැති වුණාට අනුන්ව හෙළා දකින්නට රුචි කමක් දක්වති. කෙනෙකු හෙළා දකින්නේ නැතිව කෙනෙකුගේ කුඩා වූ හෝ ගුණයක් දැක සතුටු වන්නට හැකියාව තිබේ නම් ඒ සිත දියුණු තත්වයට පත් කළ කෙනෙකුගේ ස්වභාවයකි.

සාමාන්‍යයෙන් පුහුදුන් පුද්ගලයන් අතින් වැරදි අඩු පාඩු සිදුවීම ස්වභාවයකි. එසේ කෙනෙකු වැරද්දක් සිදු කළ විට ඒ වැරද්ද හමුවේ ඇතැම් අය තමන්ගේ මානය වැඩි කර ගන්නා අවස්ථා ද දක්නට ඇත. කෙනෙකු වැරද්දක් කළ පසු ඉතා රළු ඵරුෂ ආකාරයට හැසිරෙන්නට ඇතැමෙකු පුරුදු වී ඇත්තේ ඒ මානයට යටවීම නිසා ය. ඒ මානය නිසා තමන් අතින් ද එබඳු වැරදි අතීතයේ සිදු වී ඇති බවට ඔහුට මතකයට නැගෙන්නේ නැත. කෙනෙකු වරදක් සිදු කළ පසු එබඳු වරදක් කළ ලෝකයේ සිටින එකම කෙනා හා පළමු කෙනා වශයෙන් සලකා දොස් නගන්නට පෙළඹෙනුයේ ඒ මානය මගින් තම අතීත මතකයන් වළකා දමා ඇති බැවිනි. කෙනෙකු වරදක් කළ පසු එයට අනවශ්‍ය ලෙසින් නොකිපී මා අතින් ද මෙවැනි වැරදි අතීතයේ සිදු ව තිබෙනවා යැයි කල්පනා කරන කෙනාගේ මානය යටපත් වෙනවා පමණක් නොව ඒ තුළ ඤාණය උපදවා ගෙන අනවශ්‍ය ලෙසින් නැඟී එන කෝපය ද පාලනය කර ගැනීමට ඒ තැනැත්තා සමත්

වෙයි. එපමණක් ද නොව ඒ වරද සිදු වූ තැනැත්තාට අනුකම්පා කොට, කරුණාව, මෛත්‍රිය දක්වා නැවැත් එබඳු වැරැදි නොවන්නට මග ද පෙන්වයි.

මානය සිතෙහි දරා ගෙන මරණයට පත් වන අය වඳුරන් වන බවටත්, අධික මානයෙන් මැරෙන අය සුනඛයන් වන බවත් අපගේ ධර්ම සාහිත්‍යයේ සඳහන් වී ඇත. (මානේන මක්කටෝ හෝති අතිමානේන කුක්කුරෝ) එබැවින් කලකින් ලබා ගත හැකි, දුර්ලභ වූ මිනිසත් බවක් ලබා ගත් ඔබ අනවශ්‍ය ලෙසින් මානය හිතෙහි දරා ගෙන කටයුතු කොට නිරයගාමී වුවහොත් දුර්ලභව ලැබූ මේ මිනිසත් බවින් නිසි එල නෙළා ගත්තා වෙන්නේ නැත. එබැවින් නුවණැති පුද්ගලයෝ සිතෙහි නිර්මලභාවය නැති කරන මානය නැමැති කෙලෙස් මල සෝදා හරින්නට උත්සාහ කරන්නවා !

ලොව හොඳ දරුවෝ

නිල් කහ රතු මල්
සුදු පාටැති මල්
හෙළා ගෙනාවෙමු
යන්නට පන්සල්

තෙල් මල් අරගෙන
සුවඳ දැහැන් ගෙන
ගිලන්පස ද ගෙන
යමු අපි පන්සල්

අම්මා තාත්තන්
නංගි මල්ලින්
ගෙදර හැමෝමන්
යමු අපි පන්සල්

සුදු සුදු පාටින්
සුදු සඳු ඇවිදින්
ඉස්සර වෙනවා
යන්නට පන්සල්

දුල්වන පහනින්
පුදනා මලකින්
ගුණ සිහි කරලමු
බුදු නිමිගේ අපි

කියා නිමක් නැති
ඒ මහ බුදු ගුණා
සිහිපත් කෙරුමන්
පින් කටයුත්තකි

බුදු නිමි අසලක
නිදිනා මොහොතක
සුවපත් වන සිත
නොබැඳෙයි වරදක

වරද ඇතොත් මගේ
සමාව දී මට
දුප්පත් නිත මගේ
නිවැරදි කළ මැන

බුදුන් දහමි සඟ
රුවනේ සරණින්
යහපත් ගුණවත්
දරුවෝ වෙමු අපි

නැණා ගුණා වඩවන
දහමෙහි නැසිරෙන
ලොව හොඳ දරුවෝ
බුදුහු ළමා පෙළ

සුනිල් ආර්. ගමගේ

අජීව පරිසරයටත් ළෙන්ගතු වෙමු

ගුරු සියා විසිනි

අප හැම ජීවත් වන්නේ ජීව-අජීව පරිසරයට සාපේක්ෂ වූ මහ පොළොව මත ය. අජීව පරිසරයට මිනිසා ගෙන් තොර ව පැවැත්මක් තිබිය හැකි වුව ද මිනිසාට නම් අජීව පරිසරයෙන් තොරව පැවැත්මක් නොවන්නේ ය. මේ ගැන නුවණින් කල්පනා කරන කෙනෙකු කිසි විටෙක වත් අජීව පරිසරයට එරෙහි ව ක්‍රියා කරන්නේ නැත.

නූතන විද්‍යා තාක්ෂණ ඥානයෙන් මිනිසා මොන තරම් ඉහළට ගියත්, මානුෂීය ධර්මවලින් දරුණු පිරිහීමකට ලක් ව සිටින හෙයින්, එහෙයින් ම පරිසර හිතවාදී බවෙන් තොර ව ක්‍රියා කිරීම නිසා විවිධ අභියෝග හා තර්ජනවලට මිනිසාට මුහුණ දෙන්නට සිදු ව ඇත.

වායු ගෝලයේ උෂ්ණත්වය වැඩි වීම, වායු - ජල - ශබ්ද දූෂණය, හිම කඳු දියවී යෑම, මුහුදු ජල මට්ටම ඉහළ යෑම, ජල සම්පත සිඳී යෑම, සුනාමි විපත්, ශාක වර්ග හා සත්ත්ව වර්ග වඳ වී යෑම, න්‍යෂ්ටික විකිරණශීලිතාව හා විවිධ රෝග කාරක ස්වභාවයන් උත්සන්න වීම ආදී විෂමගත ප්‍රතිවිපාක මානව වර්ගයාට අත්විඳින්නට සිදු ව ඇත්තේ

ස්වභාව ධර්මය හා පරිසරය නො සලකා හැරීම නිසා ය. විවිධාකාරයේ අන්තර්ජාතික පරිසර සම්මන්ත්‍රණ සම්මේලන පැවැත්වුණත්, එහි දී නොයෙක් විසැඳුම් නිර්දේශ සම්මත කැර ගැනුණත් මානව වර්ගයා පටු අදහස් හා ගිණු-අධිපරිභෝජන රටාවෙන් මිඳෙන තාක් කල්, තමන්ගේ අවට ජීව හා අජීව පරිසරය ගැන සංවේදී වන තාක් කල්, ඉහත සඳහන් අභියෝග හා උවදුරු මිනිසාට එල්ල වනු නො අනුමාන ය.

බුදු දහම පරිසරය ගැන අප ගේ සැලැකිල්ල යොමු කරවන්නේ සදාචාරාත්මක පදනමකිනි. ශාක ලෝකයේ මුලින් පැළවෙන බීජ, කඳෙන් පැළවෙන බීජ, පුරුක්වලින්, දල්ලෙන්, ඇටවලින් පැළවෙන බීජ විනාශ කිරීමෙන් වැළකීම ශීල ප්‍රභේදයක් ලෙස බුදුරජාණන් වහන්සේ උගන්වා ඇත. නිල් තණ මත රොඩු කුණු දැමීම, ඉඳුල් - හප - ඇට ආදිය දැමීම, ජලයෙහි මල මුත්‍ර පහ කිරීම, කෙළ ගැසීම නොකළ යුතු බවත් එසේ කරන්නේ නම් හිඤ්චට පාවිත්තිය ඇවතක් සිදු වන බවත් ධර්ම විනයෙහි පනවා ඇත.

“තමාට සෙවණ දුන් ගසක අත්තක් හෝ නිකරුණේ සිඳු ලන්නේ නම් එය පවිටකු ගේ මිත්‍ර ද්‍රෝහී ක්‍රියාවක් ලෙස” බුදු සමයෙහි අවධාරණය කැර ඇත. තව ද ස්වාභාවික පරිසරය පිළිබඳව කරන ලද ඇගයීම් රැසක් ධර්ම ග්‍රන්ථවල සඳහන් ය. පරිසරය පිළිබඳ ව අප විසින් ඇති කැරගත යුතු සංවේදිතාව මෙයින් අවධාරණය කැරේ.

පැරැණි භාරතීය සමාජයේ, අප අද සලකන අජීව පරිසරය ජීවත්වයෙන් ගෙන සලකන ලද බව පෙනේ, ඉර, හඳ, වැස්ස, සුළඟ, ගින්න, මහ වන වාක්‍ය දේවත්වයෙන් සැලකීම එක්තරා ආකාරයකින් ඒවා පිළිබඳ සංවේදී වීමට කැරෙන ආරාධනයකි. ලක්දිව පැරැණි සමාජය තුළ ද කුරුලු

- සිවුපා සතුන්, ගහ කොළ, ඇළ දොළ ගංගා ද ලෙන්ගතු අයුරින් සලකන ලද අයුරු විවිධ සමාජ සංස්කෘතික වර්ග අනුව පැහැදිලි වේ.

මිනිසා ගේ සදාචාරාත්මක පරිහානිය හෙවත් විෂම වර්ගාවත් පරිසර විෂමතාවට හේතු වන අයුරු ධර්මයෙහි අවධාරණය කැර ඇත. මිනිසුන් තුළ අධර්මරාගය හා විෂම ලෝභය වැඩි වීම නිසා අවි ආයුධ ගෙන ඔවුනොවුනට එරෙහි ව කරන මිනීමැරුම් අපරාධ නිසා මිනිස් ගුණ ඇති මිනිසුන් ගේ ක්ෂයවීමක් සිදු වන බවත් ගම් නොගම් වන අයුරුත් නියම් ගම් නොනියම් ගම් වන අයුරුත් ජනපද විජනපද වන අයුරුත් බුදුරදුහු දේශනා කළහ. ඒ අධර්මරාගය හා විෂම ලෝභය නිසා මැනැවින් වැසි නොවසින බවත් දුර්භික්ෂය, අස්වැන්න නිසරු වීම, ශසා රෝග ඇතිවීම, එයින් මිනිසුන්ගේ මරණ සිදුවීම ආදිය සිදු වන බවත් එසේ ම වදාරා ඇත.

පරිසරය අපට කාරුණික වන්නේ අපත් පරිසරයට කාරුණික වුව හොත් පමණි. කුඩා කල සිට ම දරුවනට පරිසර හිතකාමී මානසිකත්වයක් ඇති කරලීම ඉතා වැඩ දායක ය. එසේ ම පරිසරය පිළිබඳ ව දැනුම පමණක් නොව පරිසරයට ආදරය දක්වන අධ්‍යාපන ක්‍රමයකුත් අපට අවශ්‍ය ය. එයින් හික්මීම ලබන දරුවා පරිසරය රකින්නකු මිස නසන්නකු නොවනු ඇත.

මිනිසා ගේ නිරූපිත පැවැත්ම උදෙසා මානව වර්ගයා කෙරෙහිත් මිනිසා වාසය කරන පරිසරය කෙරෙහිත් හිතානුකම්පී සංවේදී ආකල්පයක් වර්ධනය කර ගැනීම දෙපැත්තට ම හිතකර සාධකයක් වන බව නුවණින් තේරුම් ගත යුතු ය.

වැඩිහිටි උපස්ථානය

“මුතු සීයා” විසිනි

දරුවනේ, ‘මාපිය උපස්ථානය’ යන යෙදුම නම් ඔබ සැමට හොඳට හුරුපුරුදුයි නේ ද? ඒ ඇයි ? මංගල සූත්‍රයේ ‘මාතා පිතු උපට්ඨානං’ යන මංගල කාරණය ඔබ දන්නා නිසාත්, මවට සහ පියාට වදින ගාථාවන් ඔබ කුඩා කාලයේ දී ම ඉගෙන ගෙන ඇති නිසාත් ය. සෑම බොදු නිවසක ම දරුවන් අතර මාපියන් වැදීමේ යහපත් පුරුද්ද පවතිනවා.

හැබැයි, වදින්නට ගාථාවන් නැති නිසා දෝ, මාපිය දෙපොළ හැරෙන්නට නැන්දා, මාමා, කුඩම්මා, බාප්පා වැනි වැඩිහිටි ඤාතීන්ට පමණක් නොව සීයාට හා අත්තම්මාට පවා නොවදින ගරු නොකරන හුනස්නෙන් නොනැඟිටින දරුවනුත් ඇතැම් නිවෙස්හි සිටිනවා. ඒ දරුවන් සිතන්නේ මේ අය පවුලට අයත් නොවන දුරස්ථ අය හැටියට යි. ඒත් මංගල සූත්‍රයේ ‘ඤාතකානං ව සංගහෝ’ කියා තිබෙන බව ඔවුන්ට අමතක වීලා ද?

වැඩිහිටි උපස්ථානය යන මාතෘකාව මේ ලිපියට යෙදීමෙන් මා අදහස් කෙළේ වැඩිහිටියන් හට වැදීමෙන්

හෝ හුනස්නෙන් නැගිටීමෙන් හෝ දක්වන සැලකිල්ල ගැන අදහස් දැක්වීමට පමණක් නො වේ. ඒ හැර ඔවුන් සතුටින් තැබීමට කළ යුතු තවත් බොහෝ දෑ තිබෙන නිසා. ඔවුන් සමග සුභද ව කතාබස් කරන්න ඕනෑ. ඔවුන් පවසන අදහස් අගය කරන්න ඕනෑ. පිළිගන්න ඕනෑ. සිතාසෙන්න ඕනෑ. අභිංසක විහිළ කරන්න ඕනෑ. ඔබේ කටයුතුවලට ඔවුන් සහාය කර ගන්න ඕනෑ. තනි කරන්න හොඳ නැහැ.

අඩු වශයෙන් එක් දිනක් වත් පාසලක් අසලින් නොගිය වැඩිහිටියකු වුව ජීවිතය නමැති තක්සිලාවෙන් ලබා ගත් දැනුම සහ අත් දැකීම් සම්භාරය අතිමහත් ය. ඔවුන් සතුව ද මුහුකුරා ගිය දැනුමක් ඇති බවත් ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී ඔවුන් ගන්නා තීන්දු තීරණ නිවැරදි බවත් සැලකිය යුතු ය. එහෙත් වර්තමාන සමාජයේ නවයෞවනයන් බොහෝ දෙනෙකු මුහුකුරා ගිය නුවණක් ඇති වැඩිහිටියන් ගේ උවදෙස් නොපිළිගන්නා තත්ත්වයක් උදා වී තිබෙනවා. එපමණක් නොව ඔවුන් හැදින්වීමට විවිධ මානසික තෘප්තියක් සහ සතුටක් ද ලැබෙනවා.

ආදිකාලීන දඩයම් යුගයේ තරුණ මාපියන් සතුන් දඩයම් කිරීමට ගුහාවලින් බැහැර ගිය විට කුඩා දරුවන් ගේ ආරක්ෂාව සහ අධ්‍යාපනය භාර වී තිබුණේ පරපුරේ මහලු අයටයි. මහල්ලනට දඩයමෙහි යන්නට නොහැකි වූ නිසා ඒ සාමාජික වගකීම ඔවුන් මැනැවින් ඉටු කළා. ඒ කාලයේ පාසල්වත් දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථානවත් තිබුණේ නැහැ නොවැ? දැනුත් අඹු සැමියන් දෙදෙනා ම රැකියාවන් හා වෘත්තීන් සඳහා බැහැර ගිය විට පාසල්

නොයන කුඩා දරුවන් ගේ වගකීම නිරායාසයෙන් ම පැටවෙන්නේ නිවසෙහි සිටින වැඩි මහලු අයටයි. එහෙත් එය අවශ්‍යයෙන් ම සිදු විය යුත්තක් නොවේ. මාපිය යුවලක් තම දරුවන් කවා පොවා උස්මහන් කොට වග කිවයුතු පුරවැසියන් කළ පසු 'මාපිය වගකීම' අවසන් වන නිසා තම දරුවන් රැක බලා ගැනීම ද ඔවුන් ගෙන් අපේක්ෂා කිරීම නො මැනවි.

එහෙත් මහලු නිවාසයන්හි සහ වැඩිහිටි නිවාසයන්හි මුදල් ගෙවා නොරඳවා දෙමාපියනට ගරු කිරීමත් ජීවිතාන්තය දක්වා ඔවුන් රැක බලා ගැනීමත් දරු මුහුණුවරන් සතු වගකීමකි.

වියපත් වූ අසරණ වූ තමනට මෙහෙයක් ඉටු කළ නොහැකි මාපියන් අමතක කිරීම සහ නොසලකා හැරීම සදාතනික අරගලයක් බවට පත් ව ඇත. එයට නිදසුන් ගෝතම බුදුන් සමයෙන් ද ගෙන හැර දැක්විය හැකි ය. දෙමාපියන් ගෙන් ලැබෙන ලාභ ප්‍රයෝජන අවසන් වූ පසු ඔවුන් ගෙන් තම පවුල් ඒකකයට කිසියම් වූද සේවයක් ඉටු නොවන කලා ඔවුන් අමතක කිරීමත් ඔවුනට නොසලකා හැරීමත් ගැන පුවතක් බුදුන් සමයේ සැවැත්නුවර විසූ ධනවත් බමුණකු අරබයා සඳහන් වේ. ඒ මෙසේ යි.

'සැවැත් නුවර ධනවත් බමුණකුට පුත්තු සතර දෙනෙක් සිටියහ. ඔවුන් නිසි වයසට පැමිණි කලා බමුණා ඔවුන් විවා පත් කරවා ඔවුන් සිවු දෙන අතර ලක්ෂය බැගින් බෙදා දුන්නේ ය. පසු කලෙක බැමිණිය කලුරිය කෙළෙන්, තම පියා නැවත විවාහයක් කර ගනී දෝයි සැකයක් පියා රඳවා ගෙන රැක බලා ගත් වැඩිමහලු පුතාට ඇති

වූයෙන්, ඔහු තව තවත් මුදල් පියා ගෙන් ලබා ගත්තේ ය. ඒ අතර එම වැඩිමහල් පුතු ගේ බිරිඳ ද මුදල් ඉල්ලා ඔහුට ඇවිටිලි කළා පමණක් නොව කරදර කරන්නට ද වූවා ය. ඇයට බැණ වැදුණ බමුණා ඊ ළඟ පුතා වෙත ගියේ ය. මේ ලෙස සිටු දෙනා ළඟට ම ගොස් ප්‍රතික්ෂේප වූයෙන් අගුපිල්හි ලගිමින් හිඟා කමින් දවස් ගෙවී ය.

තමනට වූ මේ අකටයුත්ත ගැන මෙනෙහි කළ ඒ බමුණා දිනක් බුදුන් වහන්සේ ගෙන් සහනයක් ලද හැකි වේ යයි සිතා සැරයටිය ද කබල ද ගෙන උන්වහන්සේ වෙත ගියේ ය. උන් වහන්සේ බමුණා ගෙන් සියලු තොරතුරු විමසා ගාථා පසක් පාඩම් කරවා තම පුතා ද සිටින ස්ථානයක සෙස්සනට ද ඇසෙන සේ එම ගාථා ගයන ලෙස උපදෙස් දුන් සේක.

එම ගාථාවන්හි සාරාංශය මෙසේ සැකෙවින් දැක්විය හැකි ය. 'ඉතා ආදරයෙන් කවා පොවා දියුණු පතමින් මා ඇති දැඩි කළ මාගේ පුතාගේ දෑත් ඔවුන් ගේ හාර්යාවන් සමග සාකච්ඡා කොට මා පලවා හරිත් ද, ඔවුනට වඩා මේ සැරයටිය මට උතුම් ය. මක් නිසා ද? මේ සැරයටියෙන් මට වණ්ඩ වූ ගවයන් හා සුනඛයන් වැළැක්විය හැකි ය. එහි ආධාරයෙන් අඳුරේ ගමන් කළ හැකි ය. දියෙහි ගැඹුර දක හැකි ය. පැකිළී වැටෙන්නට ගියොත් නොවැටී රැඳී සිටිය හැකි ය.' මේ ගාථාවනට සවන් දී බියපත් වූ දරුවෝ තම පියා පුටුවක තබා ගෙන නිවසට ගෙන ගොස් එතැන් සිට මහත් හරසරින් යුතු ව ඔහු රැක බලා ගත්හ. (තමනට හැකියාවක් තිබේදැයි විශ්වාසයක් වූ මාපියන් රැකබලා නොගන්නා පුතාට මරණ දණ්ඩනය පැණවීමට හැකි පණතක් එකල තිබුණි.)

එක්තරා නිවසක කුඩා දරුවකු තම මාපියන් සීයාට ආහාර බෙදා දෙන පැරණි දිරාපත් වූ කබල සඟවා, ඒ ගැන විමසූ විට, තම පියා මහලු වූ විට ආහාර බෙදා දීමට එය සඟවා තැබුවා යයි සඳහන් වන ආදර්ශ කතාව ඔබ අසා තියෙනවා නේද?

බුදුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද සිතාලෝවාද සූත්‍රයෙන් ද දරුවන් මාපියන් සමඟ ද සිසුවන් ගුරුවරුන් සමඟ ද සබඳතා පැවැත්විය යුතු අයුරු පැහැදිලි ලෙස දක්වා ඇත. එම සූත්‍රය ඔබ හැදෑරුවොත් වැඩිහිටි උපස්ථානය ඔබ කෙසේ පැවැත්විය යුතු දැයි ඔබට මැනවින් වැටහෙනු ඇත.

තෙරුවන් සරණයි !

බුද්ධ වචනයේ බලයෙන් පස් පවින් සම්පූර්ණයෙන් වැළකී සිටින උපාසකයාට දේව යන නාමය ද උපාසිකාවට දේවී යන නාමය ද ගත හැකි ය. අංගුත්තර නිකායේ පඤ්චකනිපාතය බලනු. බෞද්ධ ජනකාය ගේ මුල් භූමිය ආර්ය වර්ගය බැවින් ආර්ය චාරිත්‍ර ගැනීමට මැළි නොවිය යුතු යි. පාපතර දුර්ජන මිට්ඨාදාජිට් ගති ඇති සුද්දා ගේ චාරිත්‍ර ගැනීම පිරිසුදු සිංහලයන් විසින් නොකට යුතු යි. වණ්ඩාල රොඬි සංඛ්‍යාවට අයිති පාපීන් මෙන් අපවිත්‍ර චාරිත්‍රවල යෙදීම පවිත්‍ර ගෝත්‍ර ඇති සිංහලයන්ට ඔබින්නේ නැත. මින්මතු රොඬි වණ්ඩාල නාම හරක් මස් කන සිංහලයන්ට ව්‍යවහාර කිරීම යුතු යි.

**අනගාරික ධර්මපාලතුමා ගේ
“දැනගත යුතු කරුණු” නමැති ග්‍රන්ථයෙහි**

Vidudabha – Son Of King Kosala And Vasabhakhatthiya

Compiled by: Srīma Warusawithana

Vidudabha, son of Savatthi's King Kosala
His mother Vasabhakhatthiya - a princess of the Sakya tribe
But lowly born – for her mother was a slave girl in the palace,
Vidudabha set out to wage war upon the Sakyas, when he came to know
How the Sakyas schemed and sent his father the king,
A low born maid to be his queen;
Vidudabha angered, insulted by the haughty Sakya elders,
Vowed to take revenge;
The Buddha stopped Vidudabha many a time from harming His kinmen,
But came a time when not even the Buddha could prevent,
The force of kamma of a vile deed the Sakyas committed in the past –
The law of past evil actions began to work unfailingly;
For having slain the Sakyas, Vidudabha returning home with his men,
Stopped by the banks of the River Achiravati to spend the night,
A stormy gust of wind blew, and into the swelling tide of water,
The army of Vidudaba was washed away –
Each one to suffer a miserable,woeful death.
The Buddha hearing this uttered words of wisdom:
“Death carries away the man who gathers flowers of sensuous passions,
Even as a torrent of rushing waters overflows a sleeping village,
And then runs forward on its way.”